

КАФЕДРА АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

«Автомобільна техніка (в.т.ч. Автомобільна підготовка.) »

**Розділ 1. Будова і технічне обслуговування
транспортного засобу категорії «В».**

**Тема 5. Технічне обслуговування та обслуговування
транспортного засобу.**

**Заняття 1. Технічне обслуговування та обслуговування
транспортного засобу.**

Групове заняття

**Викладач кафедри АТ
Майор Коваль Ю.І.**

МЕТА ЗАНЯТТЯ:

1. Вивчити:

- порядок перевірки технічного стану та укомплектованості транспортного засобу;
- порядок проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення;
- правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу;
- загальну будову, класифікацію та правила технічного обслуговування причепів різних марок;
- порядок завантаження, розміщення та кріплення вантажу;
- особливості експлуатації транспортних засобів;
- норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин;
- порядок зменшення та збільшення норм витрат пального;
- можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин.

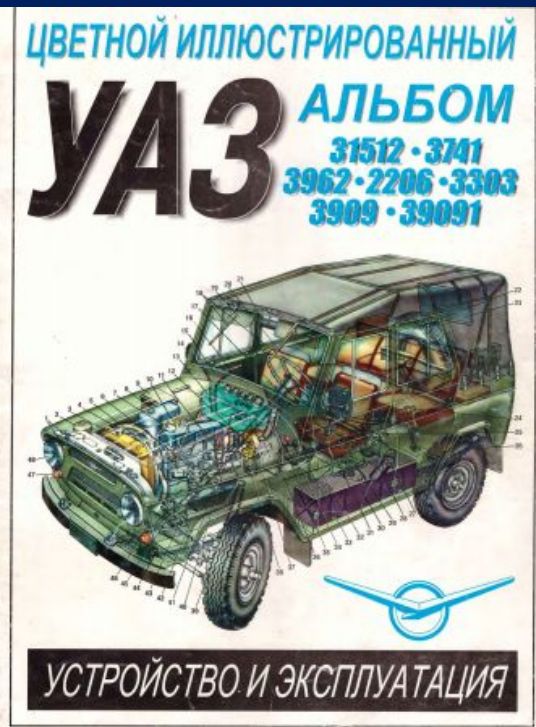
Витрати пального.

2. Прищеплювати любов і повагу до автомобільної техніки.

3. Виховувати почуття відповідальності за стан автомобільної техніки.

Навчальна література

1. Роговцев В.Л. и др. Устройство и эксплуатация автотранспортных средств: Учебник водителя -М.: Транспорт, 1991.-е 432.
2. Макаров А.И. и др. - Автомобили УАЗ-3151, УАЗ-31512, УАЗ-31514, УАЗ-31519 и их модификации (2000) Руководство по эксплуатации.
3. Рыжкин А.И., Иванцов А.Н. «Руководство по эксплуатации автомобилей семейства УАЗ-3151»
4. Закон України "Про дорожній рух " , вид. "ДТП" , 1993 р.
5. Правила дорожнього руху , вид. "Арій", К: 2016 р.
6. Наказ МОУ №.01 від 06.01.99 р. «Норми витрати пального, масел, мастил і спеціальних рідин при експлуатації, ремонті та консервації військової техніки й озброєння Збройних Сил України».

Навчальні питання:

1. Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення.
2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.
3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.
4. Особливості експлуатації транспортного засобу.
5. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального

1.Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольнього огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

- На автомобілях, що експлуатуються, щоденно виконуються такі роботи з перевірки технічного стану та укомплектованості:
 - - роботи, які виконуються під час контрольнього огляду перед виїздом;
 - - роботи, які виконуються під час контрольнього огляду в дорозі;
 - - роботи, які виконуються під час щоденного технічного обслуговування автомобіля.
- **Контрольний огляд автомобіля перед виїздом із парку на лінію.**
- Водій зобов'язаний пере виходом автомобіля з парку перевірити його надійність до виїзду і при необхідності усунути виявлені недоліки, а також виконати роботи контрольнього огляду перед виїздом із парку.

1. Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

Перед виїздом із парку необхідно:

1. Оглянути автомобіль, перевірити комплектність інструмента і його кріплення, наявність додаткових бачків, табельного обладнання та майна.

ПЕРЕВІРИТИ:

- чистоту автомобіля і при необхідності очистити автомобіль від бруду;
- кількість палива в баках, рівень масла в картері двигуна і охолоджувальної рідини в радіаторі;
- відсутність підтікання палива, масла охолоджувальної рідини, гальмової рідини.

2. Для автомобілів з лебідкою упевнитись в тому, що трос лебідки щільно намотаний на барабан, гак троса знаходиться в положенні **"Ввімкнено"**.

3. Перевірити величину вільного ходу педалі зчеплення і гальм.

4. Перевірити дію склоочисника і омивача.

5. Перевірити стан і кріплення тяг рульового керування, сошки, привода рульового керування, а також вільний хід рульового колеса.

6. Перевірити стан і роботу механізму підймання кабіни і запасного колеса.

7. При наявності причепа, перевірити надійність зцепки, кріплення аварійних ланцюгів.

1. Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

8. При необхідності до заправити автомобіль.

9. Ввімкнути вимикач маси, запустити і прогріти двигун, після чого прослухати його роботу на різних режимах, перевірити дію контрольно-вимірювальних приладів і сигнальних ламп.

10. Перевірити справність приладів освітлення і сигналізації, а також звукового сигналу.

Перед виїздом із парку необхідно:

11. Перевірити тиск повітря в шинах і стан шин.

12. На початку руху перевірити справність гальм, рульового керування, зчеплення і механізму переключення передач.

Усунути всі несправності, які виявлені при огляді.

1.Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

■ **Контрольний огляд автомобіля в дорозі.**

■ Контрольний огляд автомобіля в дорозі проводиться під час поїздки на далекі відстані через 3-4 години руху.

■ **При контрольному огляді в дорозі необхідно:**

■ 1. Усунути недоліки, які виявлені під час руху машини.

■ 2. Після зупинки автомобіля перевірити на дотик нагрівання маточин коліс, гальмових барабанів, картерів коробки передач, роздавальної коробки, редукторів ведучих мостів. Нагрівання вважати нормальним, якщо воно не призводить до опіку руки.

■ 3. Перевірити, чи немає підтікання палива, масла, гальмової і охолодної рідини, ліквідувати підтікання.

■ 4. Перевірити кількість палива в баках, рівень масла в картері двигуна, охолодної рідини в радіаторі і дозаправити до норми.

■ 5. Протерти скло кабіни, оперення, фари, передні і задні ліхтарі, номерні знаки, дзеркала.

■ 6. Перевірити наявність і затягування гайок кріплення коліс, величину тиску повітря в шинах, видалити сторонні предмети, що застрягли в протекторах шин та між здвоєними шинами.

1.Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

- При контрольному огляді в дорозі необхідно:
 - 7. Перевірити по манометру і на слух відсутність виходу повітря із гальмової системи.
 - 8. Перевірити стан ресор, амортизаторів.
 - 9. Перевірити правильність розміщення вантажу, його кріплення, надійність закривання замків вантажної платформи і зчеплення автомобіля з причепом.
- **Щоденне технічне обслуговування автомобіля.**
- Щоденне технічне обслуговування автомобіля (ЩТО) проводиться після повернення автомобіля в парк, виконується водієм один раз на добу, як правило, на спеціально обладнаних, в АТП чи парку військової частини, майданчиках з використанням інструменту, що додається до автомобіля.
- **До ЩТО автомобіля належать такі роботи:**
 - - прибирально-мийні,
 - - контрольно-оглядові,
 - - перевірно-кріпильні,
 - - регулювальні,
 - - мастильні,
 - - заправні.

1.Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

■ Щоденне технічне обслуговування автомобіля.

■ До прибирально-мийних робіт належать:

- - очищення від бруду і миття автомобіля;
- - прибирання в середині кабіни і вантажної платформи;
- - очищення шасі автомобіля;
- - миття кабіни, кузова, платформи і шасі автомобіля;
- - протирання поверхні кабіни, кузова, оперення, стекол, плафонів.

■ До контрольного-оглядових робіт належить перевірка:

- - стану автомобіля та його комплектності;
- - стану кузова, запорів капота й багажника, справності механізмів дверей;
- - справності приладів освітлення й сигналізації та дії контрольних-вимірювальних приладів;
- - наявності і стану номерних і розпізнавальних знаків, дзеркал заднього виду;
- - справності склоочисників, пристрою для обмивання вітрового скла;
- - герметичності систем охолодження, мащення, живлення, гідравлічного привода гальм, зчеплення;
- - стану гальмової системи з пневматичним приводом, герметичності гальмового привода по манометру і на слух; видалити конденсат із повітряних балонів;
- - вільного ходу рульового колеса, надійність кріплення тяг;

1.Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

■ Щоденне технічне обслуговування автомобіля.

- - наявності і кількості палива в баках, рівень і охолоджувальної рідини в радіаторі і масла в картері двигуна; при необхідності, дозаправити автомобіль паливом, маслом, охолоджувальною рідиною;
- - стану повітряного фільтра, якщо ж автомобіль експлуатується на дорогах з великою запиленістю повітря - очистити повітряний фільтр;
- - стану ресор, амортизаторів, реактивних штанг;
- - стану шин, тиску повітря в шинах а також затягування гайок кріплення коліс.

■ До перевірно-кріпильних робіт належать:

- - перевірка стану різьбових з'єднань, шплінтів і пробок, їхнього кріплення, а також заміна непридатних або втрачених новими;
- - усунення підтікання палива, масла, охолоджувальної, амортизаторної та гальмової рідини;
- - перевірка стану покришок, тиску повітря в шинах і доведення його до нормального значення.

1.Перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу. Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення

Щоденне технічне обслуговування автомобіля.

До регульовальних робіт належать:

- перевірка стану і натягу пасків привода вентилятора, генератора і компресора та при необхідності, відрегулювання натягу пасків.

При виконанні мастильних робіт провести змащувальні роботи згідно таблиці змащування.

Під час виконання робіт ЩТО усунути всі виявлені в дорозі і під час огляду несправності.

Крім того проводяться проводяться роботи з технічного обслуговування № 1(ТО – 1),

технічного обслуговування № 2 (ТО – 2), сезонного технічного обслуговування (СО).

Роботи з даних видів технічного обслуговування проводяться згідно інструкції з експлуатації автомобіля.

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

■ **Перевезення пасажирів.**

■ 1.1. Дозволяється перевозити пасажирів у транспортному засобі обладнаному місцями для сидіння в кількості, що передбачена технічною характеристикою так, щоб вони не заважали водієві керувати транспортним засобом і не обмежували оглядовість, відповідно до правил перевезення.

■ 1.2. Водіям маршрутних транспортних засобів забороняється під час перевезення пасажирів розмовляти з ними, їсти, пити, палити, а також перевозити пасажирів і вантаж у кабіні, якщо вона відокремлена від салону.

■ 1.3. Під час перевезення в автобусі, мікроавтобусі організованої групи дітей повинно бути не менше одного дорослого супровідника. При цьому спереду і ззаду обов'язково встановлюється згідно з вимогами підпункту "в" пункту 30.3 цих Правил розпізнавальний знак "Діти" .

■ 1.4. Водію забороняється починати рух до повного зачинення дверей та відчиняти їх до зупинки транспортного засобу.

■ 1.5. Перевезення пасажирів (до 8 чоловік, крім водія) у пристосованому для цього вантажному автомобілі дозволяється водіям, які мають стаж керування транспортним засобом більше трьох років і посвідчення водія категорії "С", а у разі перевезення понад зазначену кількість (включаючи пасажирів у кабіні) - категорій "С" і "D".

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

■ **Перевезення пасажирів.**

■ 1.6. Вантажний автомобіль, що використовується для перевезення пасажирів, повинен бути обладнаний сидіннями, закріпленими в кузові на відстані не менш як 0,3 м від верхнього краю борту і 0,3-0,5 м від підлоги. Сидіння, що розташовані вздовж заднього або бокового борту, повинні мати міцні спинки.

■ 1.7. Кількість пасажирів, які перевозяться в кузові вантажного автомобіля, не повинна перевищувати кількості обладнаних для сидіння місць.

■ 1.8. Військовослужбовці строкової служби, які мають посвідчення водія транспортного засобу категорії "С", допускаються до перевезення пасажирів у кузові пристосованого для цього вантажного автомобіля згідно з кількістю обладнаних для сидіння місць після проходження спеціальної підготовки і стажування протягом 6 місяців.

■ 1.9. Перед поїздкою водій вантажного автомобіля повинен проінструктувати пасажирів про їх обов'язки та правила посадки, висадки, розміщення і поведінки в кузові. Починати рух можна, лише переконавшись, що створено умови для безпечного перевезення пасажирів.

■ 1.10. Проїзд у кузові вантажного автомобіля, не обладнаного для перевезення пасажирів, дозволяється лише особам, які супроводжують вантаж або їдуть за ним, за умови, що вони забезпечені місцями для сидіння, розташованими згідно з вимогами пункту 21.5 цих Правил і техніки безпеки. Кількість пасажирів у кузові та кабіні не повинна перевищувати 8 чоловік.

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

■ **Перевезення пасажирів.**

■ 1.11. Забороняється перевозити:

- а) пасажирів поза кабіною автомобіля (крім передбачених цими Правилами випадків перевезення пасажирів у кузові вантажного автомобіля з бортовою платформою або в кузові-фургоні, призначених для перевезення пасажирів), у кузові автомобіля-самоскида, трактора, інших самохідних машин, на вантажному причепі, напівпричепі, в причепі-дачі, в кузові вантажного мотоцикла;
- б) дітей, зріст яких менше 145 см або тих, що не досягли 12-річного віку, - на передньому сидінні легкового автомобіля, мікроавтобуса (за відсутності спеціального дитячого сидіння) і на задньому сидінні мотоцикла;
- в) дітей до 16-річного віку в кузові будь-якого вантажного автомобіля;
- г) організовані групи дітей у темну пору доби.

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

■ **Перевезення вантажу.**

■ 2.1. Маса вантажу, що перевозиться, і розподіл навантаження на осі не повинні перевищувати величин, визначених технічною характеристикою даного транспортного засобу.

■ 2.2. Водій перед початком руху зобов'язаний перевірити надійність розташування і кріплення вантажу, а під час руху - контролювати це, щоб запобігти його падінню, волочінню, травмуванню супроводжуваних осіб чи створенню перешкод для руху.

■ 2.3. Перевезення вантажу дозволяється за умови, що він:

■ а) не наражає на небезпеку учасників дорожнього руху;

■ б) не порушує стійкості транспортного засобу і не утруднює керування ним;

■ в) не обмежує водієві оглядовості;

■ г) не закриває зовнішніх світлових приладів, світлоповертачів, номерних і розпізнавальних знаків, а також не перешкоджає сприйманню сигналів, що подаються рукою;

■ ґ) не створює шуму, не піднімає пилу та не забруднює проїзну частину і навколишнє середовище.

■ 2.4. Вантаж, що виступає за габарити транспортного засобу спереду або ззаду більш як на 1 м, а за шириною перевищує 0,4 м від зовнішнього краю переднього або заднього габаритного ліхтаря, повинен бути позначений відповідно до вимог підпункту "з" пункту 30.3 цих Правил.

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

■ **Перевезення вантажу.**

■ 2.5. За спеціальними правилами здійснюються перевезення небезпечних вантажів і незнешкодженої тари з-під них, рух транспортних засобів та їх складів у разі, коли хоч один з їх габаритів перевищує за шириною 2,65 м, за висотою від поверхні дороги - 4 м (для контейнеровозів на встановлених маршрутах - 4,35 м), за довжиною - 22 м (для маршрутних транспортних засобів - 25 м), фактична маса понад 38 т, навантаження на одиночну вісь - 10 т, здвоєні осі - 16 т, строєні - 22 т (на встановлених Мінтрансом і Державтоінспекцією маршрутах - 40 т, для контейнеровозів на встановлених маршрутах - 44 т, навантаження на одиночну вісь - 11 т, здвоєні осі - 18 т, строєні - 24 т) або якщо вантаж виступає за задній габарит транспортного засобу більш як на 2 м.

Осі слід вважати здвоєними або строєними, якщо відстань між ними (суміжними) не перевищує 2,5 м.

■ 2.6. Транспортні засоби, що здійснюють перевезення негабаритних, великовагових чи небезпечних вантажів, повинен рухатись з увімкненим проблісковим маячком (проблісковими маячками) оранжевого кольору, ближнім світлом фар, задніми габаритними ліхтарями, нанесеними світлоповертальними елементами, встановленими розпізнавальними знаками, передбаченими пунктом 30.3 Правил дорожнього руху, а великовагові та великогабаритні транспортні засоби – також з увімкненим проблісковим маячком (проблісковими маячками) оранжевого кольору.

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

а) "Автопоїзд" – три ліхтарі оранжевого кольору, розташовані горизонтально над передньою частиною кабіни (кузова) з проміжками між ліхтарями від 150 до 300 мм – на вантажних автомобілях і колісних тракторах (класу 1.4 т і вище) з причепами, а також на зчленованих автобусах і тролейбусах;

б) "Глухий водій" – круг жовтого кольору діаметром 160 мм з нанесеними всередині трьома чорними кружками діаметром 40 мм, розташованими по кутах уявного рівностороннього трикутника, вершина якого спрямована донизу. Знак розміщується спереду і ззаду на транспортних засобах, якими керують глухі або глухонімі водії;

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

в) "Діти" – квадрат жовтого кольору з каймою червоного кольору і чорним зображенням символу дорожнього знака 1.33 (сторона квадрата – не менше 250 мм, кайма – 1/10 цієї сторони). Знак розміщується спереду і ззаду на транспортних засобах, що перевозять організовані групи дітей;

г) "Довгомірний транспортний засіб" – два прямокутники жовтого кольору розміром 500 x 200 мм з каймою червоного кольору завширшки 40 мм із світлоповертального матеріалу. Знак розміщується на транспортних засобах (крім маршрутних) ззаду горизонтально (чи вертикально) і симетрично до поздовжньої осі, довжина яких від 12 до 22 м.

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

- Довгомірні транспортні засоби, довжина яких з вантажем або без нього перевищує 22 м, а також автопоїзди з двома і більше причепами (незалежно від загальної довжини) повинні мати розміщений ззаду розпізнавальний знак (у формі прямокутника жовтого кольору розміром 1200 x 300 мм з каймою червоного кольору завширшки 40 мм) із світлоповертального матеріалу. На знакові чорним кольором наноситься зображення вантажного автомобіля з причепом і зазначається їхня загальна довжина в метрах;

ґ) "Інвалід" – квадрат жовтого кольору із стороною 150 мм і чорним зображенням символу таблички 7.17 . Знак розміщується спереду і ззаду на механічних транспортних засобах, якими керують водії-інваліди;

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

д) "Інформаційна таблиця небезпечного вантажу" – прямокутник оранжевого кольору розміром 400 x 300 мм (300 x 120 мм) з каймою чорного кольору (ширина – 15 мм (10 мм)), у верхній частині якого зазначається ідентифікаційний номер виду небезпеки, у нижній – ідентифікаційний номер небезпечної речовини за переліком ООН. Знак розміщується з усіх боків на транспортних засобах, що перевозять таку речовину;

е) "Знак небезпеки" – ромб із стороною 250 мм, зображення якого повинно відповідати класу небезпечної речовини (згідно з Європейською угодою про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів. Знак розміщується з боків та ззаду на транспортних засобах, що перевозять таку речовину;

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

є) "Колона" – квадрат жовтого кольору з каймою червоного кольору, в який вписано літеру "К" чорного кольору (сторона квадрата – не менше 250 мм, ширина кайми – 1/10 цієї сторони). Знак розміщується спереду і ззаду на транспортних засобах, що рухаються в колоні;

ж) "Лікар" – квадрат синього кольору (сторона – 140 мм) із вписаним зеленим кругом (діаметр – 125 мм), на який нанесено білий хрест (довжина штриха – 90 мм, ширина – 25 мм). Знак розміщується спереду і ззаду на автомобілях, що належать водіям-лікарям (за їхньою згодою).

Якщо на транспортному засобі розміщено розпізнавальний знак "Лікар", у ньому повинна бути спеціальна медична аптечка та інструментарій за переліком, визначеним МОЗ, для подання кваліфікованої допомоги під час дорожньо-транспортної пригоди;

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

- з) "Негабаритний вантаж" – сигнальні щитки або прапорці розміром 400 x 400 мм з нанесеними по діагоналі червоними і білими смугами, що чергуються (ширина – 50 мм), а в темну пору доби та в умовах недостатньої видимості – світлоповертачами або ліхтарями: спереду білого кольору, ззаду – червоного, збоку – оранжевого. Знак розміщується на крайніх зовнішніх частинах вантажу, що виступає за габарити транспортного засобу на відстань, більшу ніж це передбачено пунктом 22.4 цих Правил;

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

и) "Обмеження максимальної швидкості" – зображення дорожнього знака 3.29 із зазначенням дозволеної швидкості (діаметр знака – не менше 160 мм, ширина кайми – 1/10 діаметра). Знак розміщується (наноситься) ззаду ліворуч на механічних транспортних засобах, якими керують водії із стажем до 2 років, великовагових та великогабаритних транспортних засобах, транспортних засобах, що здійснюють дорожнє перевезення небезпечних вантажів, у разі перевезення вантажним автомобілем пасажирів, а також у випадках, коли максимальна швидкість транспортного засобу згідно з його технічною характеристикою або окремими умовами руху, визначеними Державтоінспекцією, нижча встановленої в пунктах 12.6 і 12.7 цих Правил;

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

і) "Розпізнавальний автомобільний знак України" – еліпс білого кольору з чорною каймою і нанесеними усередині латинськими літерами UA. Довжина осей еліпса повинна бути 175 і 115 мм. Розміщується ззаду на транспортних засобах, які перебувають у міжнародному русі;

ї) "Розпізнавальний знак транспортного засобу" – спеціальна стрічка із світлоповертальної плівки з нанесеними під кутом 45 градусів червоними і білими смугами, що чергуються. Знак розміщується на транспортних засобах ззаду горизонтально і симетрично до поздовжньої осі якомога ближче до зовнішнього габариту транспортного засобу, а на транспортних засобах, що мають кузов-фургон, – і вертикально. На транспортних засобах, що використовуються для дорожніх робіт, а також на засобах, що мають особливу форму, і на їх обладнанні знак розміщується також спереду і по боках.

Розпізнавальний знак розміщується обов'язково на транспортних засобах, що використовуються для дорожніх робіт, а також на засобах, що мають особливу форму. На інших транспортних засобах розпізнавальний знак розміщується за бажанням їх власників;

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

й) "Таксі" – квадрати контрастного кольору (сторона – щонайменше 20 мм), які розміщені у шаховому порядку у два ряди. Знак встановлюється на даху транспортних засобів або наноситься на боковій їх поверхні. При цьому повинно бути нанесено щонайменше п'ять квадратів;

к) "Учбовий транспортний засіб" – рівносторонній трикутник білого кольору з вершиною догори і каймою червоного кольору, в який вписано літеру "У" чорного кольору (сторона – не менше 200 мм, ширина кайми – 1/10 цієї сторони). Знак розміщується спереду і ззаду на транспортних засобах, що використовуються для навчання водінню (допускається встановлення двостороннього знака на даху легкового автомобіля);

2. Правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

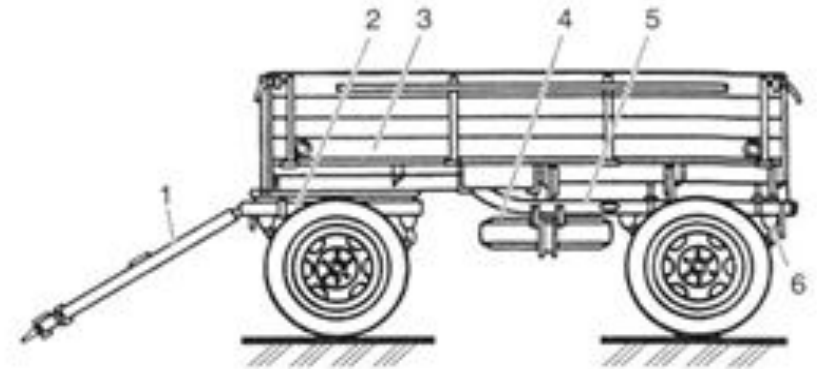
- л) "Шипи" – рівносторонній трикутник білого кольору з вершиною догори і каймою червоного кольору, в який вписано літеру "Ш" чорного кольору (сторона трикутника – не менше 200 мм, ширина кайми – 1/10 сторони). Знак розміщується ззаду на транспортних засобах, на яких встановлено шини з шипами.

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

- **Причепи й напівпричепи** — це несамохідні транспортні засоби, які з'єднуються з автомобілем-тягачем: причепи — за допомогою тягово-зчіпного пристрою, напівпричепи — за допомогою сидельно-зчіпного пристрою. Засоби причіпного складу за кількістю осей поділяють на:
 - • одновісні;
 - • двовісні;
 - • багатовісні.
- У причепів, незалежно від кількості осей, усе навантаження від маси вантажу, що перевозиться, передається на його колеса. В напівпричепів вертикальне навантаження передається частково через сидельно-зчіпний пристрій на колеса автомобіля-тягача й більша частина — на власні колеса.
- Для перевезення довгомірних вантажів (труби, ліс тощо) застосовують напівпричепи-розпуски, що становлять невелику раму на одній або двох осях, їх з'єднують з автомобілем-тягачем за допомогою буксирного зчепи, що забезпечує передачу тягових зусиль й утримування розпуску від бокового зміщення. Щоб автопоїзд із причепом-розпуском зробити компактним і зменшити спрацьовування шин, у разі порожніх пробігів причіп перевозять на тягачі. Для цього шасі тягача обладнують накатними площинами, тяговою лебідкою для завантаження причепа та пристроєм для фіксації навантаженого причепа.

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

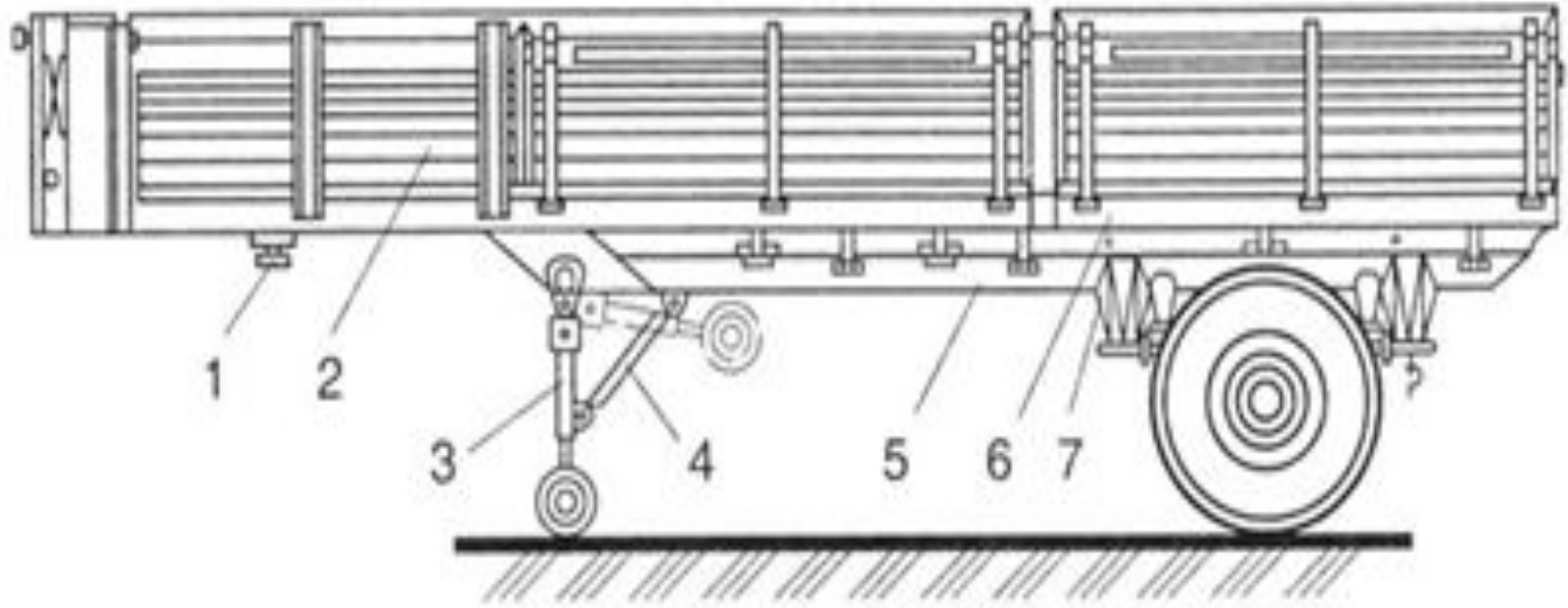
Двоколісний причіп:

1 — дитсель; 2 — рама поворотного візка; 3 — вантажна платформа; 4 — запасне колесо; 5 — рама; 6 — буксирний пристрій

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

- **Двовісний причіп** складається з рами 5 швелерного типу, до якої прикріплено вантажну платформу 3 з бортами. В передній частині рами зроблено підрамник для кріплення поворотного круга, який складається з двох обойм на кульках і з'єднується з рамою 2 поворотного візка. В передній частині рами є вушка для шарнірного кріплення дишла 1, яким причіп з'єднується з тягачем. На рамі поворотного візка закріплено підвіски, вісь із колесами та механізм гальмування коліс. У задній частині рами також виконано підрамник, який жорстко з'єднується з лонжеронами штампованими вставками. До підрамника прикріплено кронштейни ресор, обмежувач ходу підвіски й задній буфер. Задня поперечина підрамника править за опору для буксирного пристрою 6, сполучних головок пневмопривода гальм та електричної сигналізації в разі зчеплення з іншим причепом. У середній частині рами біля правого лонжерона приварено кронштейн для запасного колеса 4. У конструкціях двовісних причепів з низько розташованою рамою замість поворотного візка застосовують привод передніх керованих коліс, аналогічний рульовому приводу коліс автомобіля. Такі причепа, наприклад МАЗ-5207В, повністю уніфіковані з передньою віссю автомобіля-тягача. У підвісці передньої й задньої осей причепа використовуються звичайні напівеліптичні ресори. На деяких двовісних причепах (МАЗ-5224В) застосовують незалежну торсійну підвіску, яка забезпечує добру пристосовність коліс до нерівностей дороги. Як пружний елемент у такій підвісці використовують торсіони — стержні круглого перерізу, що працюють на скручування й цим створюють ефект підресорювання.

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

Одновісний напівпричіп:

1 — гніздо для запресовування шворня; 2 — платформа; 3 — опорний пристрій;
4 — розтяжки; 5 — нижня частина рами; 6 — верхня частина рами; 7 — ресори

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

- **Одновісний напівпричіп** має вантажну платформу з відкидними бічними й заднім бортами. Рама ступінчастого типу. Верхня її частина 6 становить основу платформи 2, а до нижньої частини 5 прикріплено ресори 7 із задньою віссю й колесами та опорний пристрій 3 з розтяжками 4. У передній частині рами зроблено гніздо для запресовування шворня, що кріпиться корончастою гайкою й шплінтується. Шворневе гніздо закріплено на рамі за допомогою зварювання й підсилено розкосами. Задня поперечина рами має кронштейни для кріплення ліхтарів і покажчиків повороту, а до лонжеронів на болтах прикріплено буксирні литі гаки. Нижню частину рами також зварено з поперечин і лонжеронів.
- **Напівпричепи великої вантажопідйомності** мають дві осі. На них установлюють чотириресорну балансирну підвіску. Як пружні елементи в такій підвісці використовують несиметричні напівеліптичні ресори, що дають змогу рівномірно змінювати жорсткість підвіски залежно від ступеня завантаження. Для передавання тягових і гальмівних зусиль у конструкції підвіски використовуються реактивні штанги, а рівномірність навантаження на осі напівпричепа забезпечує балансир, з'єднаний із короткими кінцями ресор.

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

■ Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

■ 1.1. При навантаженні, розвантаженні та перевезенні вантажів можуть мати місце такі основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

- - наїзди під час руху автомобілів на навантажувачів;
- - падіння вантажу;
- - падіння працюючих з висоти.

■ 1.2. Керівник навантажувально-розвантажувальних робіт повинен здійснювати -контроль за виконанням вимог безпеки і вживати заходи для забезпечення безпеки вантажно-розвантажувальних робіт та щодо усунення виявлених порушень.

■ 1.3. Якщо умови роботи не забезпечують безпеку вантажно-розвантажувальних робіт, забороняється починати роботу до усунення недоліків.

■ 1.4. Водій зобов'язаний перевірити відповідність укладання, розміщення та надійність кріплення вантажів і тентів на транспортному засобі вимогам безпеки, а у разі виявлення порушень - вимагати від особи, відповідальної за навантажувальні роботи, ліквідувати їх.

■ 1.5. Способи укладання вантажів повинні забезпечувати їх стійкість, а також можливість механізованого навантаження і розвантаження

■ 1.6. Вантаж повинен бути розміщений, а при необхідності закріплений на транспортному засобі так, щоб він:

- - не створював небезпеки водію та оточуючим
- - не обмежував водію оглядовість;
- - не порушував стійкість транспортного засобу;
- - не закривав світлові та сигнальні прилади, а також номерні знаки.

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

■ Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

■ 1.7. Маневрування транспортних засобів з вантажем після зняття з них кріплення не допускається.

■ 1.8. Вантажно-розвантажувальні роботи з застосуванням вантажопідіймальних механізмів для вантажів, на яких не вказані схеми строповки або зі зміщеним центром ваги, повинні виконуватись під керівництвом особи, призначеної наказом.

■ 1.9. Вантажно-розвантажувальні роботи вантажопідіймальними механізмами необхідно проводити тільки за відсутності людей (у т.ч. водія) в кабіні або у кузові транспортного засобу; вони повинні знаходитися поза зоною дії стріли або маневрування навантажувального механізму.

■ 1.10. У місцях виконання вантажно-розвантажувальних робіт і в зоні обслуговування вантажопідіймальних механізмів забороняється знаходитися особам, які не мають прямого відношення до цих робіт.

■ 1.11. Забороняється виконання будь-яких робіт з обслуговування та ремонту транспортних засобів на відстані ближче 5 м від зони дії вантажно-розвантажувальної машини.

■ 1.12. Якщо при навантаженні і розвантаженні виникає небезпека для осіб, які виконують цю роботу, її треба припинити і вжити заходів щодо усунення цієї небезпеки.

■ 1.13. Вантажі дозволяється брати тільки з верху штабеля або купи.

■

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

■ Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

■ 1.14. Вантажник, що приймається на роботу, повинен пройти вступний інструктаж з охорони праці, пожежної безпеки, бути ознайомлений під розпис з умовами праці, правами та пільгами за роботу в шкідливих та небезпечних умовах праці, про правила поведінки при виникненні аварій.

■ 1.15. До початку роботи безпосередньо на робочому місці вантажник повинен отримати первинний інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки.

■ 1.16. Після первинного інструктажу по охороні праці та пожежної безпеки, залежно від стажу, досвіду і характеру роботи, слюсар повинен пройти стажування під керівництвом досвідченого кваліфікованого слюсаря, який призначається наказом (розпорядженням) по підприємству.

■ 1.17. Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки, стажування забороняється.

■ 1.18. На території навантажувально-розвантажувальної площадки вантажник повинен дотримуватися таких правил:

■ - бути уважним до сигналів водіїв, що рухаються;

■ - включати та виключати (крім аварійних випадків) устаткування, механізми, робота на яких не входить в його обов'язки;

■ - проходити під піднятим вантажем чи поблизу його.

■ 1.19. Виконувати тільки ту роботу, яка входить в його обов'язки. Під час роботи бути уважним, не займатися сторонніми справами, не відволікати уваги інших.

■

3. Загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

1.20. Гранична норма перенесення вантажів чоловіками старшими 18 років становить 50 кг

1.21. Навантаження і розвантаження вантажів масою понад 50 кг, а також піднімання їх на висоту понад 3 м повинні бути механізовані.

1.22. Переміщати балони можна лише на спеціальних носілках і візках, бутилі з кислотою в плетених корзинах.

1.23. Вантажнику забороняється захаращувати проходи і виходи із приміщень.

1.24. Вантажникам, зайнятим на вантажно-розвантажувальних роботах, крім обідньої перерви, надають невеликі перерви для відпочинку, які входять в склад робочого дня.

1.25. В разі поганого самопочуття припинити роботу і повідомити свого безпосереднього керівника.

1.26. Вантажник зобов'язаний співробітничати з директором підприємства у справі організації безпечних і не шкідливих умов праці, особисто вносити посильні заходи щодо усунення будь якої виробничої ситуації, яка створює загрозу його життю чи здоров'ю або людей, які його оточують, негайно повідомляти про небезпеку свого безпосереднього керівника.

1.27. Керівник вантажно-розвантажувальних робіт (вантажник) винний в порушенні цієї інструкції, несе дисциплінарну, адміністративну, матеріальну, кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством.

4. Особливості експлуатації транспортного засобу.

- 2.1. Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі:
 - а) посвідчення водія на право керування транспортним засобом відповідної категорії;
 - б) реєстраційний документ на транспортний засіб (для транспортних засобів Збройних Сил – технічний талон);
 - в) у разі встановлення на транспортних засобах проблискових маячків і (або) спеціальних звукових сигнальних пристроїв – дозвіл, виданий Державтоінспекцією МВС, у разі розміщення реклами, – погодження, що видається підрозділами Державтоінспекції МВС;
- Постановлением КМ № 620 от 09.06.11 отменён талон предупреждений, упоминание о нём исключено из п. 2.1; постановление КМ № 1029 от 26.09.11 повторно закрепляет приводимую редакцию п. 2.1.а.
- Постановлением КМ № 124 от 11.02.09 отменено упоминание о временном регистрационном талоне и непонятном свидетельстве о праве совместной собственности; постановление КМ № 1029 от 26.09.11 повторно закрепляет приводимую редакцию п. 2.1. б.
- г) на маршрутних транспортних засобах – схему маршруту та розклад руху; на великовагових і великогабаритних транспортних засобах та транспортних засобах, що здійснюють дорожнє перевезення небезпечних вантажів, – документацію відповідно до вимог спеціальних правил;
-

4. Особливості експлуатації транспортного засобу.

- 2.1. Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі:

- г) поліс (сертифікат) обов'язкового страхування цивільно–правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Водії, які відповідно до законодавства звільняються від обов'язкового страхування цивільно–правової відповідальності власників наземних транспортних засобів на території України, повинні мати при собі відповідні підтвердні документи (посвідчення).

- 2.2. Власник транспортного засобу, а також особа, яка використовує такий транспортний засіб на законних підставах, можуть передавати керування транспортним засобом іншій особі, що має при собі посвідчення водія на право керування транспортним засобом відповідної категорії.

- Власник транспортного засобу може передавати такий засіб у користування іншій особі, що має посвідчення водія на право керування транспортним засобом відповідної категорії, передавши їй реєстраційний документ на цей транспортний засіб.

-

4. Особливості експлуатації транспортного засобу.

2.3. Для забезпечення безпеки дорожнього руху водій зобов'язаний:

- а) перед виїздом перевірити і забезпечити технічно справний стан і комплектність транспортного засобу, правильність розміщення та кріплення вантажу;
- б) бути уважним, стежити за дорожньою обстановкою, відповідно реагувати на її зміну, стежити за правильністю розміщення та кріплення вантажу, технічним станом транспортного засобу і не відволікатися від керування цим засобом у дорозі;
- в) на автомобілях, обладнаних засобами пасивної безпеки (підголовники, ремені безпеки), користуватися ними і не перевозити пасажирів, не пристебнутих ременями безпеки. Дозволяється не пристігатися особі, яка навчає водінню, якщо за кермом учень, а в населених пунктах, крім того, водіям–інвалідам, водіям і пасажирам оперативних та спеціальних транспортних засобів і таксі;
- г) під час руху на мотоциклі і мопеді бути в застебнутому мотошоломі і не перевозити пасажирів без застебнутих мотошоломів;
- г') не забруднювати проїзну частину та смугу відведення автомобільних доріг;
- д) не створювати своїми діями загрози безпеці дорожнього руху;
- е) повідомляти дорожньо-експлуатаційним організаціям або Державтоінспекції про виявлені факти створення перешкод для дорожнього руху;
- є) не вчиняти дій, внаслідок яких може бути пошкоджено автомобільні дороги та їх складові, а також завдано шкоди користувачам.

4. Особливості експлуатації транспортного засобу.

- 2.4. На вимогу працівника міліції водій повинен зупинитися з дотриманням вимог цих Правил, а також:
 - а) пред'явити для перевірки документи, зазначені в пункті 2.1;
 - б) дати можливість перевірити номери агрегатів і комплектність транспортного засобу;
 - в) дати можливість оглянути транспортний засіб відповідно до законодавства за наявності на те законних підстав, у тому числі провести з використанням спеціальних пристроїв (приладів) перевірку технічного стану транспортних засобів, які відповідно до законодавства підлягають обов'язковому технічному контролю.
- 2.4-1. У місці здійснення габаритно-вагового контролю на вимогу працівника пункту габаритно-вагового контролю або працівника МВС водій вантажного автомобіля (в тому числі механічного транспортного засобу) повинен зупинитися з дотриманням вимог цих Правил, а також:
 - а) передати для перевірки документи, зазначені в підпунктах "а", "б" і "г" пункту 2.1 цих Правил;
 - б) надати транспортний засіб та причіп (за наявності) для вагового та/або габаритного контролю відповідно до встановленої процедури.
- Вопросы [не]прохождения ТО регламентируются ст. 35 ЗУ «Про дорожній рух»:
 - «Обов'язковому технічному контролю не підлягають:
 - 1) легкові автомобілі усіх типів, марок і моделей, причепа (напівпричепа) до них (крім таксі та автомобілів, що використовуються для перевезення пасажирів або вантажів з метою отримання прибутку), мотоцикли, мопеди, мотоколяски та інші прирівняні до них транспортні засоби – незалежно від строку експлуатації».

4. Особливості експлуатації транспортного засобу.

- 2.4–2. У разі виявлення під час здійснення габаритно-вагового контролю невідповідності фактичних вагових та/або габаритних параметрів установленим нормам і правилам рух такого транспортного засобу та/або причепа забороняється до отримання в установленому порядку дозволу на проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні, про що складається відповідний акт.
- 2.5. Водій повинен на вимогу працівника міліції пройти в установленому порядку медичний огляд для визначення стану алкогольного сп'яніння, впливу наркотичних чи токсичних речовин.
- 2.6. За рішенням уповноваженої на те посадової особи Державтоінспекції, за наявності на те підстав, водій зобов'язаний пройти позачерговий медичний огляд з метою визначення здатності безпечно керувати транспортним засобом і перевірку знання цих Правил та навичок водіння.
- 2.7. Водій, крім водіїв транспортних засобів дипломатичних та інших представництв іноземних держав, міжнародних організацій, оперативних і спеціальних транспортних засобів, повинен надавати транспортний засіб:
 - а) працівникам міліції та охорони здоров'я для доставки до найближчого лікувального закладу осіб, які потребують негайної медичної допомоги;
 - б) працівникам міліції для виконання непередбачених і невідкладних службових обов'язків, пов'язаних із переслідуванням правопорушників, доставкою їх у міліцію, та для транспортування пошкоджених транспортних засобів.
-

4. Особливості експлуатації транспортного засобу.

- Примітки: 1. Для транспортування пошкоджених транспортних засобів залучаються лише вантажні автомобілі.
- Особа, яка скористалася транспортним засобом, повинна видати довідку із зазначенням пройденої відстані, тривалості поїздки, свого прізвища, посади, номера посвідчення, повного найменування свого підрозділу чи організації.

■

с. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального.

- **Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин.**
- Норми витрат ПММ у ЗСУ. МОУ №.1 06.01.99 р.
- Норми витрат палив установлюються для кожної моделі, марки й модифікації експлуатованих автомобілів і відповідають певним умовам роботи автомобільних транспортних засобів згідно з їхньою класифікацією й призначенню. Норми включають витрати палив, необхідних для здійснення транспортного процесу. Витрата палив на технічні, гаражні та інші внутрішні господарські потреби, не зв'язані безпосередньо з технологічним процесом перевезень пасажирів і вантажів, до складу норм (у таблиці) не включені і встановлюється окремо.
- Для автомобілів загального призначення встановлені наступні види норм:
- Базова норма в літрах на 100 км (л/100 км) пробігу автотранспортного засобу (АТС) у спорядженому стані;
- Транспортна норма в літрах на 100 км (л/100 км) пробігу при проведенні транспортної роботи:
- Автобуса, де враховується споряджена маса й нормована по призначенню автобуса номінальне завантаження пасажирів;
- Самоскида, де враховується споряджена маса й нормоване завантаження самоскида (з коефіцієнтом 0,5).

8. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального.

- Транспортна норма в літрах на 100 тонно-кілометрів (л/100 ткм) при проведенні транспортної роботи вантажного автомобіля враховує додатковий до базової норми витрата палива при русі автомобіля з вантажем, автопоїзда із причепом або напівпричепом без вантажу й з вантажем або з використанням установлених раніше коефіцієнтів на кожну тонну перевезеного вантажу, маси причепа або напівпричепа - до 1,3 л/100 км і до 2,0 л/100 км для автомобілів, відповідно, з дизельними й бензиновими двигунами, - або з використанням точних розрахунків, виконуваних по спеціальній програмі і методиці безпосередньо для кожної конкретної марки, модифікації й типу АТЗ.
- Базова норма витрат палив залежить від конструкції автомобіля, його агрегатів і систем, категорії, типу й призначення автомобільного рухомого складу (легкові, автобуси, вантажні і т.д.), від виду використовуємих палив, враховується маса автомобіля в спорядженому стані, типовий маршрут і режим руху в умовах експлуатації в межах "Правил дорожнього руху".
- Транспортна норма (норма на транспортну роботу) містить у собі базову норму й залежить або від вантажопідйомності, або від нормованого завантаження пасажирів, або від конкретної маси перевезеного вантажу.
- Експлуатаційна норма встановлюється по місці експлуатації АТС на основі базової або транспортної норми з використанням поправочних коефіцієнтів (надбавок), що враховують місцеві умови експлуатації, по формулах, наведених у даному документі.

С. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального.

- Норми витрат палив на 100 км пробігу автомобіля встановлені в наступних вимірах:
- для бензинових і дизельних автомобілів - у літрах бензину або дизпалива;
- для автомобілів, що працюють на зрідженому нафтовому газі (СНД), - у літрах СНД із розрахунку 1 л бензину відповідає "1,32 л СНД, не більш"
(рекомендована норма в межах 1,22 +/- 0,10 л СНД до 1 л бензину, залежно від властивостей пропан-бутанової суміші);
- для автомобілів, що працюють на стислому природному газі (СПГ) - у нормальних метрах кубічних СПГ, з розрахунку 1 л бензину відповідає 1 +/- 0,1 куб. м СПГ (залежно від властивостей природного газу);
- для газодизельних автомобілів норма витрат стислого природного газу зазначена в куб. м з одночасною вказівкою норми витрат дизпалива в літрах, їх співвідношення визначається виробником техніки (або в інструкції для експлуатації). Облік шляхово-транспортних, кліматичних і інших експлуатаційних факторів проводиться за допомогою поправочних коефіцієнтів (надбавок), регламентованих у вигляді відсотків підвищення або зниження вихідного значення норми (їх значення встановлюються наказом або розпорядженням керівництва підприємства, що експлуатує АТС, або місцевої адміністрації).

с. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального.

■ Зменшення та збільшення норм витрат пального.

■ Робота автотранспорту в зимову пору року залежно від кліматичних районів країни - від 5% до 20% (включно - і далі по тексту для всіх верхніх граничних значень коефіцієнтів). Порядок застосування, значення й терміни дії зимових надбавок представлені в Додатку N 2.

■ Робота автотранспорту на дорогах загального користування (I, II і III категорій) у гірській місцевості, включаючи міста, селища й приміські зони, при висоті над рівнем моря:

- від 300 до 800 м - до 5% (нижньогір'я);
- від 801 до 2000 м - до 10% (середньогір'я);
- від 2001 до 3000 м - до 15% (високогір'я);
- понад 3000 м - до 20% (високогір'я).

■ Робота автотранспорту на дорогах загального користування I, II і III категорій зі складним планом (поза межами міст і приміських зон), де в середньому на 1 км шляху є більш п'яти закруглень (поворотів) радіусом менш 40 м (або з розрахунку на 100 км шляху - близько 500) - до 10%, на дорогах загального користування IV і V категорій - до 30%.

8. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального.

- Робота автотранспорту в містах з населенням:
 - понад 3 млн. чоловік - до 25%;
 - від 1 до 3 млн. чоловік - до 20%;
 - від 250 тис. до 1 млн. чоловік - до 15%;
 - від 100 до 250 тис. чоловік - до 10%;
 - до 100 тис. чоловік у містах, селищах міського типу й інших великих населених пунктах (при наявності регульованих перехресть, світлофорів або інших знаків дорожнього руху) - до 5%.
- Робота автотранспорту, що вимагає частих технологічних зупинок, пов'язаних з навантаженням і вивантаженням, посадкою й висаджуванням пасажирів, у тому числі маршрутні таксомотори автобуси, вантажо-пасажирські й вантажні автомобілі малого класу, автомобілі типу пікап, універсал і т.п., включаючи перевезення продуктів і дрібних вантажів, обслуговування поштових скриньок, інкасацію грошей, обслуговування пенсіонерів, інвалідів, хворих і т.п. (при наявності в середньому більш ніж однієї зупинки на 1 км пробігу; при цьому зупинки у світлофорів, перехресть і переїздів не враховуються) - до 10%.
- Перевезення нестандартних, великогабаритних, великовагових, небезпечних вантажів, вантажів у склі і т.д., рух у колонах і при супроводі, і інших подібних випадках - зі зниженою середньою швидкістю руху автомобілів 20 - 40 км/год - до 15%, зі зниженою середньою швидкістю нижче 20 км/год - до 35%.

3. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального.

- При обкатуванні нових автомобілів і вийшовших з капітального ремонту (пробіг визначається виробником техніки) - до 10%.
- При централізованому перегоні автомобілів своїм ходом в одиночному стані або колоною - до 10%; при перегоні і буксируванню автомобілів у спареному стані - до 15%; при перегоні і буксируванню в строєному стані - до 20%.
- Для автомобілів, що перебувають в експлуатації більш 5 років із загальним пробігом більш 100 тис. км, - до 5%; більш 8 років із загальним пробігом більш 150 тис. км - до 10%.
- При роботі вантажних автомобілів, фургонів, вантажних таксомоторів і т.п. без обліку маси перевезеного вантажу, а також при роботі автомобілів як технологічного транспорту, включаючи роботу усередині підприємства - до 10%.
- При роботі спеціальних автомобілів (патрульних, кінознімальних, ремонтних, автовишок, автовантажувачів і т.д.), що виконують транспортний процес при маневруванні, на знижених швидкостях, при частих зупинках, русі заднім ходом і т.п. - до 20%.
- При роботі в кар'єрах, при русі по полю, при вивезенні лісу й т.п. на горизонтальних ділянках доріг IV і V категорій: для АТС у спорядженому стані без вантажу - до 20%, для АТС із повною або частковим завантаженням автомобіля - до 40%.
- При роботі в надзвичайних кліматичних і важких дорожніх умовах у період сезонного бездоріжжя, сніжних або піщаних заметів, при сильному снігопаді й ожеледі, повенях і інших стихійних лихах для доріг I, II і III категорій - до 35%, для доріг IV і V категорій - до 50%.

3. Норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального.

- При навчальній їзді на дорогах загального користування - до 20%; при навчальній їзді на спеціально відведених навчальних майданчиках, при маневруванні на знижених швидкостях, при частих зупинках і русі заднім ходом - до 40%.
- При використанні кондиціонера або установки " кліматоконтроль" при русі автомобіля - до 7% від базової норми.
- При використанні кондиціонера на стоянці нормативна витрата палива встановлюється з розрахунку за одну година простою із працюючим двигуном, те ж на стоянці при використанні установки " кліматоконтроль" (незалежно від пори року) за одну година простою із працюючим двигуном - до 10% від базової норми.
- При простоях автомобілів під навантаженням або розвантаженням у пунктах, де за умовами безпеки або іншим чинним правилам забороняється виключати двигун (нафтобази, спеціальні склади, наявність вантажу охолодження, що не допускає, кузова, банки й інші об'єкти), а також в інших випадках вимушеного простою автомобіля із включеним двигуном - до 10% від базової норми за одну годину простою.
- У зимове або холодне (при середньодобовій температурі нижче +5 `C) пору року на стоянках при необхідності пуску й прогріву автомобілів і автобусів (якщо немає незалежних нагрівників), а також на стоянках чекаючи пасажирів (у тому числі для медичних АТС і при перевезеннях дітей) встановлюється нормативна витрата палива з розрахунку за одну годину стоянки (простою) із працюючим двигуном - до 10% від базової норми.

■ Питання для самоконтролю:

-перевірка технічного стану та укомплектованості транспортного засобу.
Проведення контрольного огляду транспортного засобу перед виїздом та після повернення.

-правила та умови безпечного перевезення пасажирів і вантажу.

-загальна будова, класифікація та технічне обслуговування причепів різних марок. Завантаження, розміщення та кріплення вантажу.

-особливості експлуатації транспортного засобу.

 норми витрат пального (у тому числі в особливих умовах), мастильних матеріалів, рідин. Зменшення та збільшення норм витрат пального. Можливості економії пального, мастильних матеріалів і рідин. Витрати пального

Завдання на самостійну підготовку

Проведення контрольного огляду транспортного засобу.

Наступне заняття:

Розділ 2. Будова і технічне обслуговування транспортного засобу категорії «С».

Тема № 1. Загальна будова транспортного засобу

Заняття 1. Загальна будова транспортного засобу.